GEMEENTE HOORN

# Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2122219
Steller: J. Bockma
Datum commissie: 16 april 2023
Datum raadsvergadering: 14 mei 2023

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: K. Hakhoff
E-mail: j.bockma@hoorn.nl

**Onderwerp**
Uitwerken businesscase voor Westfriese pilot prikkelarm wonen

**Agendering**
Ter besluitvorming

**Bijlagen**

| | |
|---|---|
| 1 | Locatie Leekerpad - A7 |
| 2 | |
| 3 | |
| 4 | |
| 5 | |

**De raad besluit**

1. Het college opdracht te geven te onderzoeken of de locatie tussen de A7 en het Leekerpad geschikt is voor een pilot prikkelarm wonen.
2. Het college opdracht te geven om de omgeving vroegtijdig en goed te betrekken bij dit onderzoek.
3. En aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek een besluit voor te bereiden over of de locatie tussen de A7 en het Leekerpad kan worden ingezet voor prikkelarm wonen.

**Samenvatting**
In Westfriesland is er geen geschikte woonvoorziening voor dakloze mensen met psychische en / of psychosociale problemen die een prikkelarme omgeving nodig hebben en niet in een woonwijk kunnen wonen. Hierdoor verblijft deze groep mensen vaak op straat, of in woonwijken. Dit zorgt met enige regelmaat voor maatschappelijke onrust en achteruitgang. In 2021 en 2022 heeft daarom een uitgebreid extern onderzoek plaatsgevonden in de regio naar kansrijke prikkelarme woonplekken. Uit het onderzoek zijn twee kansrijke plekken naar voren gekomen in Westfriesland, waarvan één in Hoorn tussen de A7 en het Leekerpad. Om te bepalen of deze locatie ook echt geschikt is, is nader onderzoek nodig. Buiten de verschillende omgevingsonderzoeken om is het belangrijk om de omgeving hierbij via participatie te betrekken. Het onderzoek geeft duidelijkheid over de realisatie-, exploitatie- en zorgkosten en het draagvlak in de buurt. Ook wordt een maatschappelijke kosten- en batenanalyse gedaan. Verdere (raads)besluitvorming wordt voorbereid als uit de businesscase naar voren komt dat de locatie daadwerkelijk geschikt is voor een pilot prikkelarm wonen.

## 1. Inleiding: reden van het voorstel

**Aanleiding**
In Westfriesland is er voor een groep dakloze personen geen geschikt woon- en ondersteuningsaanbod in een prikkelarme omgeving. Deze groep heeft behoefte aan een sociaal prikkelarme woonplek om tot rust te komen en te stabiliseren. Prikkelarme woonplekken bestaan uit bescheiden éénpersoonswoningen / woonunits met maximaal twee kamers. Er moet onderzoek plaatsvinden om te kunnen vaststellen of de kansrijke locatie ook daadwerkelijk geschikt is voor prikkelarm wonen.

**Belang**
De raad beslist of deze locatie wordt onderzocht in een businesscase. Als de raad niet instemt dan is er voor nu in Hoorn geen alternatieve kansrijke plek voor prikkelarm wonen.

**Centrale vraag**
Wil de raad meewerken aan een onderzoek naar haalbaarheid en draagvlak voor een pilot prikkelarm wonen?

## 2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Met de uitkomsten van de businesscase kan een goed advies worden gegeven over de vraag of bij het Leekerpad prikkelarme woningen kunnen worden gerealiseerd.

## 3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt bij aan Global Goal 3*: 'good health and well – being"*. Het voorstel heeft een positief effect op onder andere de welvaart, de gezondheid en het geluksgevoel van de samenleving in zijn algemeen.

## 4. Kaders

*Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)*
De gemeenten dragen zorg voor onderdak en begeleiding van personen die de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving (art. 2.1.2.). Sinds de inwerkingtreding van de Wmo 2015 bestaan er formeel gezien geen regio- en centrumgemeenten meer. Voor Beschermd Wonen is tussen Rijk en de VNG afgesproken voorlopig nog met centrumgemeenten te werken, net zoals binnen de Maatschappelijke Opvang, Verslavingsbeleid en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg. Centrumgemeenten vervullen een regierol en ontvangen de financiële middelen van het Rijk. Hoorn is centrumgemeente voor Westfriesland.

*Programmabegroting 2024 Hoorn*
In de programmabegroting staat het realiseren van prikkelarme woonplekken voor (psychisch) kwetsbare inwoners in samenwerking met de regio opgenomen.

*Toekomstvisie kwetsbare inwoners*
Eind 2017 is het meerjaren beleidskader 'Herstel en Participatie: Toekomstvisie Kwetsbare Inwoners 2018- 2023' door alle Westfriese raden vastgesteld. De voorzieningen voor psychisch kwetsbare inwoners met een woon- én ondersteuningsbehoefte vallen onder dit kader. Een belangrijk punt uit de visie is dat er een gedifferentieerd woonaanbod in Westfriesland wordt gerealiseerd waaronder prikkelarme woonplekken.

*Plan van Aanpak dakloosheid ('Blokhuisgelden')*
Hoorn heeft voor de hele regio Westfriesland in 2021 een extra budget van € 2,7 miljoen ontvangen om het aantal dak- en thuislozen te verminderen. Dit budget is gebaseerd op een aanvraag voor de uitvoering van zeven maatregelen. Eén van de maatregelen is het doen van een haalbaarheidsonderzoek passende huisvesting voor zorgmijdende inwoners. Dit voorstel is een vervolg op het haalbaarheidsonderzoek.

*Prestatieafspraken Intermaris*
In de jaarschijf 2024 staat dat sommige inwoners een prikkelarme woning nodig hebben. Intermaris heeft haar medewerking toegezegd om zulke woningen te realiseren; de gemeente zoekt nu een locatie waar die geplaatst kunnen worden.

## 5. Argumenten

*Inleiding*
Wonen is één van de belangrijkste basisbehoeften van een persoon. In Westfriesland is er een relatief kleine groep die door psychische of psychosociale problematiek niet in staat is om in een reguliere woning te wonen of in een opvanginstelling. Voor deze groep van tien á vijftien personen is in Westfriesland geen passend woonaanbod.

*Wat is prikkelarm wonen?*
Prikkelarm wonen is een bijzondere woonvorm bedoeld voor bewoners van de regio die zich niet aan een gewone woonomgeving kunnen aanpassen en behoefte hebben aan een rustige omgeving met weinig (sociale) prikkels van buitenaf. Op een prikkelarme woonplek kan de doelgroep stabiliseren en tot rust komen.

*Voordelen van het realiseren van prikkelarme woonplekken*
De groep is relatief klein, maar het belang van passende huisvesting voor deze doelgroep is groot. De maatschappelijke kosten voor deze groep zijn hoog. Politie en handhaving krijgen vaak te maken met de problemen van de groep en weten niet waar zij de personen moeten plaatsen, omdat er geen aanbod is. Ook het Zorg en Veiligheidshuis NHN vraagt al langere tijd aan gemeenten om passende huisvesting / maatwerkvoorzieningen voor deze groep te realiseren. Daarom is het realiseren van prikkelarme woonplekken ook opgenomen in de programmabegroting 2024.

*Wat levert het onderzoek op?*
In de businesscase wordt een aantal omgevingsonderzoeken gedaan en worden de zorg-, realisatie en exploitatiekosten doorberekend. Het onderzoek geeft daarnaast inzicht in het draagvlak bij omwonenden én in de maatschappelijke kosten- en baten. Met de uitkomsten van het onderzoek kan het gemeentebestuur een goed onderbouwd besluit nemen over de wijze waarop prikkelarme woonplekken al dan niet kunnen worden gerealiseerd. De voorbereidingskosten, waaronder de businesscase, kunnen worden betaald uit regionale middelen. Structurele kosten worden betaald via deelnemers aan prikkelarm wonen (huur of een eigen bijdrage) en de regionale middelen.

*Geen businesscase laten uitwerken*
Als de raad ervoor kiest om geen businesscase uit te laten werken voor deze locatie, is er op dit moment geen alternatieve locatie in Hoorn op het oog voor een passende woonplek voor deze groep dakloze inwoners.

## 6. Maatschappelijk draagvlak en participatie
De omwonenden zijn nog niet betrokken geweest bij het externe onderzoek naar kansrijke locaties voor prikkelarm wonen in Westfriesland. De omwonenden worden in een vroegtijdig stadium actief betrokken bij de uitwerking van de businesscase, om zo het draagvlak te kunnen toetsen.

## 7. Financiële gevolgen
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat. In 2021 heeft de regio Westfriesland 2,7 miljoen euro extra ontvangen om het aantal dak- en thuislozen te verminderen. De eenmalige kosten voor de uitwerking van de businesscase zijn geraamd op 75.000 euro en komen ten laste van dit regionale budget. In de Kadernota 2024 wordt de inzet van deze gelden in 2024 meegenomen.

## 8. Communicatie
Zorgvuldigheid en transparantie staan bij het contact met de omgeving centraal. De omwonenden zijn na het collegebesluit geïnformeerd per brief over dit raadsvoorstel. In de brief staat dat het college de raad voorstelt om deze locatie op geschiktheid, haalbaarheid en draagvlak te onderzoeken. Ook staat in de brief dat de gemeente omwonenden nauw zal betrekken en dat zij gevraagd worden om mee te denken

als de gemeenteraad instemt met de maatschappelijke business case voor de locatie tussen de A7 en het Leekerpad.

**9. Realisatie**

Na instemming van de gemeenteraad zal de business case worden uitgewerkt. Streven is om de gemeenteraad begin 2025 een voorstel aan te bieden, waarin omwonenden hebben geparticipeerd. Op het moment dat de locatie niet of onvoldoende geschikt is, wordt de raad hierover per brief geïnformeerd.

Hoorn, 26 MAART 2024

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester